

STRÖMS HEMBYGDSFÖRENING

STRÖMSBLADET
BLANDAT FRÅN VATTUDALEN

N:R 11 MAJ. 1996

*****

HEMBYGDSVÄNNER!

Vårens intensivaste månad har börjat och vi går mot sommar, med allt vad det innebär av aktiviteter och arbete på hembygdsgården. Vi i styrelsen hoppas att Ni lika troget som tidigare år skall hjälpa till med guidningsverksamheten i hembygdsgårdens stugor m.m. m.m. Anmäl Er till Kansliet, telefon 611232.

Ströms Hembygdsförening fyller 90 år i år och det kommer vi att uppmärksamma på något sätt under sommaren.

Vid årsmötet den 2 maj valdes Ann Dahlgren till ny ordförande. Det är glädjande att vi nu, för första gången, fått en kvinna till ordförande. Vi hälsar henne varmt välkommen i hembygdsarbetet och önskar henne all framgång.

I år firar vi hembygdens år i Sverige, och det kommer att manifesteras på olika sätt utöver landet. Bl.a. kommer Nils Holgersson och Selma Lagerlöf på besök, eftersom det är 90 år sedan Nils gjorde sin första "underbara resa genom Sverige". Nu gör han om den. Den 6 juli kommer de båda till Hembygdsgården i Strömsund för att se vilka förändringar som skett här uppe sedan den förra resan för 90 år sedan. Det talas om att Nils även denna gång kommer på stora, starka fåglavingar.

Stina Gustavsson, Sveriges Hembygdsförbunds ordförande skriver: "I hembygden har vi vår identitet. Hur framtiden utformas bestämmer vi till stor del själva. Inspiration inför framtiden hämtar vi i gårdagens och dagens hembygd. Låt oss ta vara på det bästa av dåtid och nutid in i framtiden. Väl mött till hela Sveriges hembygdsår 1996!"

Sten Sundquist
vik. ordförande.

P.S.

Detta nummer av Strömsbladet, vårnumret, är det elfte i ordningen. Redaktör sedan starten 1991 har varit Arne Rosenberg med Gösta Nilsson som medhjälpare. Arne kommer att lämna redaktörskapet, sedan höstnumret, nr 12, utgivits.

Vi väddar därför, att ni tar er en ordentlig funderare på om inte uppgiften som redaktör skulle kunna passa någon av er, kära läsare.
D.S.

Ann Dahlgren
Föreningens nyvalde ordförande.

Snöskulpturveckan

på Hembygdsgården gick i år av stapeln 26/2 3/3, och många var de snöfigurer av allehanda slag som såg dagens ljus. De fantasirika snökonstnärernas verk beskådades och beundrades av en mängd besökare för att sedan så småningom i den tilltagande vårsolens glans "smälta ner och dö".

Klädinventering.

Många dräkter och klädesplagg, hattar och skodon från flydda tider har länge fört en relativt tyst och obemärkt tillvaro i klädkammaren på Kafé Tomten. Under de senast gångna sex månaderna har emellertid ALU-anställda Solveig Lindahl med nit och intresse inventerat, fotograferat och förtecknat denna nu ganska rara samling.

Våren.

Solen lyser och fåglarna kvittrar
snön smälter och myggorna surrar
hoppren snurrar i luften
nyckelpigorna kryper sakta i gräset
vinden susar bland träden.

Anna Bergström 8 år (Märtas barnbarn)
Stamsele och Njurunda

Slöjdmässan

pågår på vår gård under tiden 1 juli - 4 augusti. Alla slöjdare är välkomna med anmälan om deltagande senast den 14 juni.

Kafé Tomten

har fr.o.m. 1996 sin servering öppen året runt.

"Postalt i Ström i äldre tid"

är namnet på en c:a 20-sidig uppsats som författats av Niklas Löfvenberg, strömsbo och anställd vid Posten härstädes. Niklas har ur många och skilda källor sammanställt uppgifter om den postala utvecklingen i Ström från gamla tider till nutid.

Den läsvärda skriften har författaren som gåva överlämnat till Hembygdsföreningen, och den skall mångfaldigas och finnas att köpa på kansliet fram på höstkanten.

STYRELSE, KOMMITTEER OCH BYOMBUD EFTER ÅRSMÖTET 2 MAJ 1996.

Ordförande: Ann Dahlgren (n).
Ö.ledamöter: Urban Olofsson (k), Pia Backman (k), Jöns-Erik Jönsson (k), Jan Persson (n), Rickard Roos (o), Sten Sundquist (o), Gertrud Sundin (o), Rolf Waldemarsson (o).
Suppleanter: Sven-Ivar Lindfors (n), Inga-Britt Olofsson (n), Rolf Sandemo (n), Ylva Sjödin (o), Nils-Gösta Nilsson (k).
Byggnadskom.: Jan Persson, samk. (n), Gunnar Johansson (o), Jöns-Erik Jönsson (o), Gösta Nilsson (o), Rickard Roos (o).
Programkom.: Gunvor Göransson, samk. (o), Judit Alfredsson (n), Hans-Erik Dahlgren (o), Monica Karlsson (n), Rolf Waldemarsson (o).
Skriftkom.: Sten Sundquist, Samk. (o), Sam Engman (o), Hedvig Eriksson (o).
Lotterikom.: Inga-Britt Olofsson, samk. (n), Britt Enevåg (n), Sigrid Persson (o), Karin Schöön (o).
Tillsynskom.: Ulla-Britt Jönsson, samk. (o), Inez Ejemar (o), Hjördis Englund (n), Britt Inger Flodman (n).
Revisorer: Kurt Blomgren, samk. (o), Nils-Olof Mårtensson (o) och suppleanten Sven-Johan Jönsson (o).
Valberedning: Britt-Inger Roos, samk. (n). Styrelsen utser två ledamöter sen.
Ombud till Heimbygda: Ann Dahlgren, Sten Sundquist, Judit Alfredsson, Gunvor Göransson och Maj-Lis Zakrisson.
Byombud: Bonäset: Birger Edelsvärd, Bredkålen: Johan-Olof Johansson, Gärdnäs: Gertrud Blomberg, Hillsand: Kurt Sandberg, Lövberga: Ebba Bjurström, Renån: Maj-Lis Zakrisson, Risselås: Ylva Sjödin, Stamsele: Märta Bergström, Strand: Gertrud Sundin, Södra Öhn: Inger Svanberg, Tullingsås: Helvig Näslund, Vågdalen: Gösta Thulin, Älghallen: Inger Welumstein, Äspnäs: Britta Espmark, Öhn: Rolf Rubensson, Öjarn: Göran Karlsson.

Förklaringar: (o) betyder omval, (n) nyval och (k) kvarstående.

Mottagare av föreningens hedersdiplom för 1996: Sigvard Mårtensson, Ivan Nyström, Johan Mattsson och Sven Sikström.

Avgående Styrelse- och kommittéledamöter avtackades av vår nye ordförande, och de avgångna var Verner Hammar, styrelsen, Rut Svensson och Lucia Nilsson, lotterikommittén, Runa Strid, tillsynskommittén, Enar Jonasson och Måret Sundqvist, programkommittén, samt Carl Olof Edlund, Anna Greta Hansson och Ingrid Åkerman, Valberedningen.

HEMBYGDSGÅRDENS PRELIMINÄRA SOMMARPROGRAM 1996.

(Med rätt till ändringar)

sön 2/6 Allmogegudstjänst i det fria kl 11.00.
sön 9/6 "Träd in i dansen", svensk folkdansmessa i kyrkan. HF medarrangör.
fre 21/6 Midsommarfirande kl 14.00.
lör 22/6 Gudstjänst i det fria kl 11.00.
tis 25/6 samt 2/7, 9/7, 16/7 och 23/7 Stugmöten.
1/7 - 4/8 Slöjdmässa.
lör 6/7 Nils Holgersson med Selma kommer till Strömsund.
lör 13/7 Hembygdsgård med bl.a. Stefan Lundin och Per Olof Wallberg.
mån 15/7 Loppmarknad
tis 16/7 Tunnbrödsbakning.
18 - 21/7 Dundermarknad.
18 - 19/7 Yxkastning. "Dunderkastet". Kvalificering till VM.
ons 7/8 Yxkastning -"-
mån 29/7 Skogens Dag.

BALANSRAPPORT 1995-12-31.

Tillgångar:

Kassa, bank, postgiro	218.269.93
Gamlins fond	13.866.00
Interimsfordringar	5.930.00
Upplupna lönebidrag	30.812.00
Boklager	20.000.00
Samlingar	25.000.00
Omsättningstillgångar	313.877.93
Inventarier	26.200.00
Svaningen	8.000.00
Fastigheter:2:24, 2:32	160.500.00
Nya bakstugan	68.179.00
Anläggningstillgångar	262.879.00
Summa tillgångar	576.756.93

Skulder och eget kapital:

Kortfristiga skulder	12.820.00
Långfristiga skulder	10.697.00
Eget kapital	453.340.28
Årets resultat	99.899.65
Summa skulder och eget kapital	576.756.93

RESULTATRAPPORT 1995-12-31

Intäkter

Strömsboken	62.955.50
Övr. försäljning	22.096.00
Lotterier	19.580.00
Slöjdmässa	32.711.60
Spelmansstämma	26.690.00
Entréavgifter	53.449.50
Medlemsavgifter	33.895.00
Minnesfond och gåvor	10.513.00
Hysesintäkter	66.019.00
Kommunalt bidrag	25.000.00
Summa rörelseintäkter	352.909.60
Ränteintäkter	11.917.61

Löne- och arbetskrafts-
bidrag

438.041.00

Summa intäkter

802.868.21

Kostnader

Strömsboken, tryckning	66.875.00
Varuinköp	2.946.00
Artister	500.00
Förbr.mtrl och d:o inventar.	42.986.50
Kontor, tele, reklam	38.105.00
Datakostn., övr. tjänster	18.568.00
Försäkr., föreningsavg.	12.681.00
El. och olja	48.866.00
Rep. och underhåll	5.600.00
Summa rörelsekostnader	237.127.50
Räntekostnader	1.948.06
Löner, sociala avg. och	
övr. personalkostnader	463.893.00
Summa kostnader	702.968.56
Årets överskott	99.899.65
Summa	802.868.21

Pastejen tar
alltid priset

Samling kring ångbåtsbefälhavare Jonas Magnus Strömlund, Näsviken på 1000
75-årsdag den 15 mars 1949.

Övre raden från vänster: Holger Eriksson, Valdemar Eriksson, Thyra Eriks-
son, Olle Johansson, Julia Vågberg, Johan Melander, Ingeborg Melander, An-
na Strömkvist.

Mellanraden: Kalle Larsson, Berta Strömkvist, Olof Johansson, jubilaren
Johan Magnus, Axel Strömlund, Gerda Johansson.

Längst fram: Birgitta Melander, Björn Nilsson och Maud Waldemarsson.

1906

1996

Ströms Hembygdsförening

UR FALE BURMANS "KONCEPT-DAGBÖCKER FÖRDA UNDER RESOR I JÄMTLAND ÅREN 1793-1802, I UTDRAG UTGIFNA AF JOHAN NORDLANDER 1894".

Från resa 1794.

I Hammerdal dyrt arbetsfolk. I höanden en karl för veckan 1 Rdr å 21 daler utom maten. En piga 15 daler: bevis till ökat jordbruk. Torpare skällsord i Hammerdal. I Sikåsån och Öjarn finns pärlmusslor. I Tullingsås göres mäst målade kärl och skedar. En kanna och stop tillsammans kostade 2 D:r k.m. En sked kostar 1 styfver; 1 stor stänka med 2:ne handtag och fällock 3, 4 å 4 1/2 dal.

I Ström göres ryor och sydt stol-arbete. Ströms kyrka har små fenster. Greger Raaf gjort predikstolen 1650, bänkarne 1666. Gammalt Crusifix. S:t Olofs bild och skåpaltartafla, officersstol. I Ströms kyrka finnes en oblatask, ciborium, af förgylld koppar, har följande inskription med munkstyl: fert hoc vas pocula de vera vita. Körkstugor och stallar vid Ströms kyrka.

Laxen går upp till Svaningen. Svanor uppehålla sig mycket om våren i Ströms Vassdal. Danska kyrkbibeln finns i Strand, prentad i Köpenhafn. Bonäs fordom varit fäbodar åt Espnäs. I Ström brukas plogar, med hvilka köres både fram och åter. I Espnäs göras ock skedar samt målade kärl. Öster i Dragan afradsfiske. Näxaslandet ö.n. om Dragan, afradsländ för Hullkasens nybygge. Lappar fordom bott ner mot Gärdsnäs, haft gärde mellan S.Vassdalen och Gärdesjön. Tvinten samma fogel som bofinken.

Från resa 1798.

Jemtlands vägar försämrade sedan Örnskölds tid. Upp efter Ströms Vassdal och i Finnmarken är mårdar mera till fångs, lätt att skjuta dem, de springa upp i träden, alltså snart utdödda. Från Hallen till Stamsele 1 1/2 mil. Strand, Hallen, Ön nu de enda som hafva renar hos lapparne; gifva dem 1/2 hud eller 2 pund mjöl för skötsel. Nybygges tracterna (i Ström) kallas av bygdfolket Finnmark, dels efter gamla benämningen, dels för det, att finnar i början af detta Secul nedsatte sig å denna sidan.

Fordom ohyfsat i Ström. Socknen blifvit kallad Sjäbygden, efter inbyggarna hade hinnor av blåsor i gluggar i stället för fenster.

Nybygena vid Flåsjön hafva bättre utseende än gamla bondgårdar fram på bygden. Nybygarne må i allmänhet ock bättre än bönder. Orsaken klar: obetydliga skatter, mera boskap, goda fisken, fogel-och djurfängen den tid de gáfvos. Flåsjön tillfrusen vanligen 14 dagar före jul.

Fick reda på Hellsjöarne, kallas ock Hellvattnen, äro förmodl. det Hulsjö som nämnes i gamla gränseinstrumentet. Örnsköld tog emot permbref från Hafsnäs, som innehöllo gamla gränsmärken, gaf dem aldrig åter eller lämnade dem till någon, som ej framförde dem. Han lät Ströms-boerne på 2:ne dagar upphugga en riktig ridväg mellan Ströms kyrka och Löfberga samt öfver edet mellan Flåsjön och Tåsjön.

Sesselskit (gulsparv) är ovädersfågel. Jemtlands lapparne tros ej fara till Åsele marknad, handla mest Mathie tiden i Ström. Renhjordar starkt minskade i Ströms lappmark. Finnar först nedsatt sig i Espnäs. Renå och Kärrnäs nyb. upptagna af folk från Ön i Ström. Straumi har sannolikt namn af den stora älven, som ej långt från bygden börjar. Strömsborne hafva handel på Lie i Frostviken. Ingen riktig segelbåt brukas i Vassdalen, blott ett täcke (tepen med 2 käppar utspädd.

Vedi-ön var fordom allmänning, nyttjades utan skatt af Äspnäs, som ännu betalar afrad för rörfisket i Dragan. Näfverskor allmänna i Hammerdal och Strömsbygden. Före Digerdöden skola 4 åboer varit i Äspnäs. Byn sedan länge i ödesmål, tills Mathis Görason Finne där åter nedsatt sig. Var farfar till Erik Göransson, nu bonde därstädes (1798).

I Gärdån och Fogelån funnits perlor, äfven i Edsån. I Dragan fångas Djup-Rör Midsommartiden med ringnot, då hon far efter fiskmya. Skär-rör fångas Michaelistiden. Ännu tros cirka 100 T:r (tunnor) rör fångas upefter Vassdalen årligen. Tunnan gullit nu en tid 8 Rdr.

Ön i Ström har mager jordmån och många drol (sank äng, myr). Målade träskedar göras i myckenhet äfven i Kärrnäset.

Alavattnet har stor kostelig öring. Linål i Russ Fjärden i Ströms sjön. Strumpbandsgåfvorna på bröllop i Hammerdal aflagda. Presten får däremot 1 Rdr. Hammerdalsborne ej trätgiriga eller begifna på fylleri.

Från resa 1802.

Ströms sockneboer hedersamme mot sina lärare. Könet i Hammerdal i allmänhet fult: karlarne vackrare. Folket i Hammerdal ännu af de beskedligare i landet ; beholla gamla seden med slägtkalas

Kom till Ström. Anmärkte i Hallen (Hallviken) jemtl. kvinnfolks sena slag i väfstolen. En fjerding Rör kostar nu i orten 3 Rdr. Promenad upp till berget. Obs. gamla offerkällan. Sven Ersson i Wallen och dess granne framför de andre odlat, lagt flere hundra famnars stendiken. Hela kyrkbyn godt, fast något stenigt uppodlingsland. Lin sås ej, något humle planteras. Såg några lappar, rördes av deras uselhet, harmsen öfver så kostsam omsorg för deras eviga, och så liten för deras timliga väl. Gärde och Berget kallas Uppbygden.

En vid namn Agnis i Näset lefvat i Påfviska tider, varit i stort rop såsom Profetissa och Undergörerska, haft en son, Stor Nils kallad, af jättelik växt, som rest vida omkring och äfven någon tid varit i Turkisk fångenskap, men kommit hem på den dag, som modren förutsagt. Ifrån denne Nils härstammar ännu många i Ströms socken.

De tider, som man ej haft prest i Ström boende, sägas socknefolket lika-
ledes om söndagarne med radband gått på knä omkring kyrkan: hvarefter sti-
gen ej så länge sedan skall hafva varit synbar. En del lappar tros ännu
hafva radband i förvar.

Bleke i Ström. Nu 87 Rökar i Ström. Orten mycket triftlig, de som komma dit,
vilja ej gärna flytta därifrån, enl. gamla ordspråket.

Öjarn och Vulvurn hafva sik, harr öring, lake m.m. Göken hördes, denna jämte
harsparfven, sesselskiten och åkerhöns ovädersfoglar.

A.R.

PER JACOBS STOCKHOLMSRESA.

Om P. Jacob har jag berättat förut i Strömsbladet, men det får bli en
liten berättelse till.

P. Jacob hade agentur från Åhlen & Holm, och som belöning för sin sälj-
förmåga och köptrohet, blev han inbjuden till Åhlen & Holms 50-års jubi-
leum. En veckas fritt uppehåll och en guide, som visade huvudstadens
sevärdheter.

Jubileumsmiddagen var förlagd till Berns salonger. En penibel situation
uppstod, då kyparen kom med matsedeln, men namnen på rätterna var för
P. Jacob oförståeliga. Han satte fingret på ett av namnen och väntade på
serveringen. Så kom då maten. Den serverades fint, som det anstår Berns,
och allt var dittills gott och väl. Så skulle anrättningen avsmakas.

Man kan undra, vad han tänkte, när han fick som han sedan sa: "En hög
med rå fisk på tallriken". Han kallade på en ur serveringspersonalen med
orden: "Det här går int' äta". In kom i stället en fin köttbit och pota-
tis. Det som hade serverats var gravad lax, och det hade P. Jacob inte
smakat tidigare.

Att sätta fingret på matsedeln utan att veta vad där står, det är väl
som att köpa grisen i säcken.

Märta Bergström.

Av vad som skett
lärs nu helt lätt:
För att bli mätt
ska rätt va' rätt.

- Vad tyckte du om kaffet? -

- Jo, det var gott, för jag tycker om
svagt kaffe, och det här var särskilt gott. -

Vykort från
tiden omkring
1945-1955.

Vykortet visar dåtida bebyggelse vid och omkring en sträcka av Ramsellevägen.

På den stora obebyggda tomten närmast till höger finner vi i dag Församlingshemmet, som invigdes 1957. Mitt emot på andra sidan vägen ligger alltså f.d. posthuset, Myrgatan 1.

Fastigheten närmast till vänster om vägen revs när BP:s bensinstation uppfördes där. Det vita bostadshuset uppfördes en gång som kyrkstuga. Det finns ännu kvar men står nu på Näsviskssidan.

Tvårs över vägen skymtar vi taket på Turisthotellet bakom den stora trevåningsbyggnaden, som 1896-1923 inrymde bl.a. apoteket och därför kallades "gamla apoteket" av nu bortgångna strömsbor. Dessa senare byggnader revs för att ge plats åt Folkets Hus.

Något litet längre bort står ett hus, som man faktiskt missade under rivningsvägen, och det kallas "Musikhuset". Den vita byggnaden strax bortom är smeden P.E. Mattssons bostadshus, även det en gång byggt som kyrkstuga och återfinnes numera på Näsvisken, efter Öhnavägen. Mitt emot på andra sidan vägen ligger smedjan, vars hitre del var Valdemar Roos bilverkstad. På det stora obebyggda området bakom smedjan breder Hjalmar Strömerskolan ut sig i dag.

På högra sidan av vägen kommer därefter lärarinnan Anna Mattssons bostadshus och till höger om det Karin Sjöbloms fastighet.

Flyttar vi oss ännu längre bort ser vi längst till vänster åkaren Per Jonssons vita byggnad och därefter det s.k. "Kråkslottet". Framför det ligger Sven Erik Rosenbergs gård. Ytterligare något till höger skymtar Nässets småskola, idag ungdomsgården "Gluggen".

Vi höjer blicken än mera och hittar i vänstra kanten av den stora

höägan med alla "luftvärnskanoner" disponent Oscar Carlssons stall, som nu, efter utbyggnad, är Graningeverkens kontor och förråd. Och längst bort anar vi den höga skorstenen på sulfitfabriken i Ulriksfors, nerlagd redan när detta fotografi togs.

Arne Rosenberg

Vy - norrifrån - över Strömsunds samhälle i början av 1930-talet. Till vänster ser vi Storgatan och till höger Amaliagatan. Av de synliga byggnaderna är samtliga rivna utom kyrkan (!) och Driftbyråhuset samt Kafé Tomten (huset med rökslingan). Tomten finns ju idag nere på HG. Vi ska titta lite på andra byggnader på fotot och påminna oss något om deras funktioner. Bakom uthuset närmast kameran skymtar f.d. Bredgårds gästgiveri, som vid tiden för fotot var pingstförsamlingens möteslokal och kallades "Betania". Till vänster vid Storgatan ser vi det stora trevåningshuset - en gång länsmansgård och beläget uppe i Gärde - med Erik Erssons Speceriaffär, där Varuhuset senare kom att börja sin verksamhet. Längre ner vid gatan och mitt emot Tomten har vi den först på 1980-talet raserade byggnaden, som här härbärgerar bl.a. Lilla Kaféet och Schermans Rak- och Frisersalong. Det lilla ljusa huset strax hitom Tomten är bröderna Roos Färghandel, och till höger om Kafé Tomten finner vi uthusen på Mårténs och Thorvaldssens gårdar. Vid Amaliagatan - Amalia Street ibland kallad - ligger närmast oss köpman Simon Nilssons bostadsfastighet och längst bort Engströms Urmakeri. A.R.

SMEDEN PER-ERIK MATTSSON I STRÖMSUND

Varje vardagsmorgon året runt slogs det första släggslaget i stället klockan sju precis, ty då stod smeden i sin smedja vid Ramselevägen beredd att börja dagens arbete. Eftersom mitt barndomshem var nära granne med smedjan, vaknade jag sommartid, då sovrumsfönstret oftast stod öppet, av släggans klang mot stället.

Smedjan, en låg liten rödmålad timmerstuga, låg på nuvarande parkeringsplatsen mellan Ramselevägen och Sporthallen mitt emot dagens Musikhus. Ursprungligen var nog smedjan en gammal lada på den s.k. Sventegårdens ägor. Smedjan hade förstas jordgolv och en stor ässja, arbetsbänkar och nödig verkstadsutrustning. Där var hett på sommaren och ganska kallt på vintern. Smeden och hans "smedhalvor" gick alltid i ullstrumpor och träskor samt bar förskinn och Vegamössor. På skylten, som hängde ut från smedjans vägg stod det med vita bokstäver på svart botten "Smed och Hofslagare, P.E. Mattsson".

Vid smedjans norra långsida var ett litet stall tillbyggt. Där ägde "hofslageri" verksamheten rum, och hästarna skoddes med skor som smides i smedjan. Ovanpå stallet förvarades lagret av smidesjärn. Tillträde till förrådet skedde genom en liten trälucka, som nåddes med hjälp av en trästege.

På ägorna bakom smedjan slog ibland besökande cirkusar, Brazil Jack, Orlando, Strassburger, Mijares Schreiber, Colosseum, upp sina jättetält för några dagar, och under de s.k. marknadsdagarna på hösten var området vissa år tummelplats för ett tivoli med karuseller, skjutbanor, lyckohjul och annat tingeltangel. Vintertid var området start- och målplats för IFK:s publikdragande skidtävlingar. Numera ligger gymnasiet, Hjalmar-Strömerskolan, på dessa ägor.

Smeden Per-Erik (Pelle) Mattsson föddes på Frösön 27 april 1879 och avled i Strömsund 5 november 1962. Han gick i lära hos Nylunds Smidesverkstad i Östersund och kom som utlärd smed till Strömsund omkring 1907 och arbetade till en början i en smedja, som låg på kronojägaren Per Ströms fastighet (f.n. Kajsa och Ragnar Lundins) vid Amaliagatan. Ganska snart var det dags för giftermål, och hans fru blev Anna Jonsdotter (1883-1943) från Gärde. Paret köpte fastighet i Sjövik, och den låg på området för takstolsfabriken och övertogs så småningom av Johanna och Fredrik Fors. En kortare tid ägde Mattssons också en annan fastighet i Sjövik, där hans föräldrar fick slå sig ner. Den fastigheten köptes av verkmästaren Anders Andersson och äges idag av dennes sondotter Margareta Andersson-Salmi.

År 1918 blev Anna och Pelle Mattsson ägare till den fastighet, som låg på platsen för Skatteförvaltningen vid Ramselevägen. Huset var en s.k. kyrkstuga och uppfördes under 1800-talets senare hälft av Mårten Ersson-Back (1849-1908), Stamsele. När Skatteförvaltningens lokaler uppfördes, köpte Elon Johansson, Öhn, byggnaden och flyttade den till Näsvisen vid vägen till Öhn. Den på andra sidan Ramselevägen liggande smedjan var då för många år sedan riven.

På Mattssons gård fanns också ett uthus med bostadsdel, där smedhalvorna bodde. Dessa kom tidvis att rekryteras bland Pelle Mattssons släktingar. Han hade nämligen syskonbarn i Östersund, som blev föräldralösa och som efter avslutad skolgång togs om hand av Anna och Pelle Mattsson och hos dem fick hem och omvårdnad. Det var syskonen Hedlund, Valter f. 1906, Östen f. 1909 och Anna. Den sistnämnda flyttade ganska snart till Borås, där hon dog i relativt unga år. Både Valter och Östen arbetade till en början i smedjan för att efter några år övergå till andra arbetsuppgifter. Valter jobbade på Konsum, på Lundholms järnhandel och slutade som chaufför m.m. vid OK:s första anläggning på Näsvisen här i Ström. Han var gift med Gunvor Sandqvist (1913-1994) och makarna hade två barn. Valter dog 1973. I unga år var han en av IFK Strömsunds slitstarkaste och bästa fotbollsspelare. Brodern Östen arbetade hos Telegrafverket, innan han emigrerade till USA i början av 1930. Han avled där 1993.

Ännu tidigare tog Mattssons hand om två andra systersöner till Pelle Mattsson, även de från Östersund, Kalle Nilsson och Gustaf Sjölin och de var båda födda alldeles i början av seklet. Kalle flyttade efter en kortare sejour i smedjan till Karlskoga, medan Gustaf stannade kvar i Strömsund under rätt många år. Eftersom han var bilintresserad och motorkunnig lät Pelle Mattsson bygga ett verkstadsutrymme ihop med smedjan, och där reparerade Gustaf bilar ända till 1920-talets slut, då han gifte sig med Göta Gustafsson från Ulriksfors, och paret flyttade till Härnösand. Bilverkstaden övertogs då av mångkunnige mekanikern Valdemar Roos, Näset, och där lärde han under årens lopp upp många erkänt skickliga bilreparatörer. Valdemar hade tidigare arbetat i Edströms Mekaniska Verkstad.

Under 1930- och 1940-talet arbetade i smedjan Svante Pålsson, född 1915 och från Lövberga, vilken fortsatte inom smedyrket och flyttade till smestån Eskilstuna samt Folke Lundin, född 1923 och från Gärde. Båda är sedan många år bortgångna.

Anna och Pelle Mattsson fick år 1908 ett eget barn, som dog efter några månader. I dess ställe adopterade de Annas kusinbarn Sigrid, f. 1911. Hon utbildade sig i vävning och sömnad och gifte sig 1935 med en annan legendarisk och dribbelskicklig fotbollsspelare i Strömsunds-Kamraternas A-lag, Karl Barthelson, f. 1907, anställd inom Televerket. De flyttade till Järpen och är båda döda.

År 1919 tog paret Mattsson som fosterdotter Annas brorsdotter Viola. Hon var då ett år men adopterades först vid vuxen ålder. Hon gifte sig 1945 med byggmästaren Per Kristoffersson, arbetade inom landstingets elevhemsverksamhet och bor kvar i Strömsund

Fru Anna Mattsson dog redan 1943 till stor sorg och saknad för maken. 1945 sålde han smedjan och bostadsfastigheten och flyttade till Viola och Per, som hade fastighet vid Länsmansgatan. De två sista åren tillbringade han på Tullingsåsgården, där han avled 1962.

Smedjan övertogs år 1945 av Zakris Göransson från Renån, och han arbetade huvudsakligen åt Vattenregleringsföretaget. År 1949 sålde han smedjan till bröderna Mattias och Göran Mattsson, Älghallen, som bedrev verksamheten där till 1954, då den i samband med breddning och asfaltering av Ramselevägen måste rivas. Mattias Mattsson fortsatte emellertid smidesverksamheten i en barack i Ulriksfors till 1959, då han i stället började arbeta med smides- och reparationsarbeten i Måns Zakrissons Cementvarufabrik vid Näsavägen för att sedan flytta till Jakobsberg och arbeta som skolvaktmästare. Smidesbaracken i Ulriksfors såldes och har efter utbyggnad och utveckling blivit Ågrens Mekaniska AB.

Smeden Pelle Mattsson var, som man säger, en yrkesman av gamla stammen, en äkta hantverkare, välutbildad och kunnig i yrket. Han var stolt över sitt yrke och han visste sitt värde, bestämd i sin uppfattning och kunde säga ifrån när så krävdes.

Arbetsdagen var lång, från sju på morgonen till fem på eftermiddagen. På lördagarna höll man på till klockan ett. Det gällde att ligga i dels för försörjningens skull och dels för beställningarna och uppgifterna var många. Bland Pelle Mattssons kunder märktes bl.a. Vägförvaltningen, skogsbolagen och de många bönderna. Mellan de större arbetena tillverkades tumsaxar, glödtänger och gnistskydd till öppna spisar, lampfötter, ljusstakar och stativ till trädgårdsbord och d:o bänkar. I mitt hem fanns ett runt s.k. rökbord med glasskiva på ett konstnärligt designat järnstativ, ett verk av Pelle Mattsson från mitten av 1930-talet.

Grindarna i stenvuren runt kyrkan är verk av Pelle Mattsson efter ritningar av Johan Holter. De stora golvljusstakarna i gravkapellet i Bredgård, en gåva av syskonen Ingeborg och Anders Olsson i Öhn, har också smitts av honom.

Pelle Mattsson hade naturligtvis sin fritid, och den höll han styvt på. Han var mycket idrottsintresserad, men så hade han också två fotbollsspelare i familjen.

Ännu större var dock hans intresse för jakt, men endast harjakt, och många harpaltar fick anledning ångra, att de inte höll sig ur vägen för Pelle Mattssons harhund och välriktade bösspipa. Jaktkamrater var framför allt köpman Valdemar Roos, bröderna Svensson i Strand, landsfiskal Yngve Hallberg, Jonas Jonsson i Skalet samt även grannen Anders Rosenberg.

Pelle Mattsson var en god granne och en trevlig sällskapsmänniska. Han uppskattade alltid en god historia, och hans skratt var sällsamt och av ett helt enastående slag. Det började med ett ljudligt skratt, som snart övergick i ett slags kvidande, högt och skärande, som i sin tur strax därpå förvandlades till ett kiknande, då allt blev tyst några sekunder, innan det hela började om från början igen.

Det är nu drygt 50 år sedan smeden Per Erik Mattsson med ålderns rätt övergav smedyrket, och naturligtvis är det ännu många strömsbor som minns honom, minns honom som den hedervärde person och yrkesman han var, och att hans namn är förknippat med kvalitetsprodukter och nöjda kunder.

Arne Rosenberg, jan. 1996.

Källor:

Viola Mattsson-Kristoffersson

Mattias Mattsson

Egna minnesbilder.

Fr. v. Karl Barthelsson, Erik Hjortsberg och Valter Hedlund.

Anna och Pelle Mattsson

GAMLA KYRKAN I STRÖM.

Ur Jämten 1896

Om gamla kyrkan i Ström, hvilken säges varit en af de äldsta inom vårt län, berättas följande sägen:

"Det var (liksom alltid när man icke kände till tiden) "för mycket länge sedan", då det fanns ett slags folk, som voro mycket storväxta och starka, och som hufvudsakligen lefde af rövverier. Dessa kallades af folket för "hjältar". Emellertid hade en trupp, bestående af sådana, infunnit sig vid kyrkan en söndag under pågående gudstjänst i akt och mening att röfva, hvad som möjligen kunde äga något värde. Kyrkdörren var dock efter tidens sed säkert stängd inifrån, och "hjältarne" hade posterat sig därutanför, väntande att mässan skulle taga slut och dörren öppnas, då de med sina svärd skulle bereda sig väg in. Någon af de innevarande hade dock blifvit dem varse, och nu började en hviskande rådplägnung, hvad man skulle taga sig till, då ingen hade sina vapen inne i kyrkan, och man icke kunde tänka på att öppna dörren, utan att blifva ihjälhuggen. Ja, nu voro goda råd dyra, men slutligen föreslog en bonde, att man skulle spänna utaf sig sina läderbälten (hvarje bonde hade då ett sådant) och sammanlänka dem till ett tåg, som kunde blifva långt nog för ändamålet.

För att man skall kunna förstå följande torde det vara nödvändigt att i hastighet försöka lokalisera den ärade läsaren en smula i kyrkan. Den var nämligen bygd i det närmaste i öster och väster samt hade dörren åt söder. Vi tiden för vår berättelse hade den endast 2 fönster (det tredje anbraktes senare, år 1675) båda efter tidens sed belägna mycket högt öfver marken, ett på hvardera gafveln.

Men nu till berättelsen. Männen klättrade upp på hvarandras axlar och lossade försiktigt det lilla runda fönstret ofvanför altaret (på östra gafveln) kröpo ut där och firade sig ned utefter det af bältena bildade tåget, hvilket hölls fast af de innevarande. Alla männen följde nu efter hvarandra på samma sätt, så att slutligen endast prästen (hvilken fortfarande att predika hela tiden) och kvinnorna voro kvar i kyrkan. Detta skedde utan att "hjältarne" observerade det, emedan de, som sagts, stodo vid dörren på södra sidan om kyrkan. Väl utkomna skyndade bönderna till den närbelägna prästgården, där de beväpnade sig med kornstänger, och återvände till kyrkan, anföllo "hjältarne" och drefvo dem på flykten efter en kort strid. Några dödades af de kraftiga stötarna, och bönderna använde sina stänger som lansar; detta skänkte dem den fördelen att "hjältarna" icke kunde nå dem med sina svärd. Man öppnade nu dörren för de förskrämda kvinnorna och prästen, som måst predika ett par timmar öfver tiden, och beslöt man att till minne af denna händelse och räddningen

ur fåran, förvara några af de använda kornstängerna i kyrktakets hvalf. Så långt säggen i detta fall. Det märkvärdiga var dock, att vid kyrktakets nedrifvande, de i säggen omtalade kornstängerna verkligen påträffades förvarade mellan taken.

Min sagesman i detta fall var själf närvarande och såg ganska tydliga märken efter svartnadt blod på deras spetsar. Deblefvo då tillvaratagne, men jag vet icke, om de nu finnas kvar eller ej.

Arnliot."

Strömsunds Storgata sedd från kyrktornet omkring år 1913.

Inte en bil så långt man kan se, och Storgatan ser ju inte heller särdeles inbjudande ut som trafikstråk.

Byggnaden närmast fotografen finns ju kvar än idag och inrymmer bl.a. Sundströms Optik och Länsbolaget. Ta gärna en extra titt på byggnadens tak med de vackra tornen och takbalkongen. Bakom det högra tornet skymtar vi "Skolbacken"

Huset med den vita gaveln på höger sida är Ö-bua och strax bortom reser sig Driftbyråns hus. Båda husen fortfarande kvar.

Längre bort på samma sida ligger Erik Erssons affärsfastighet, och bakom den sticker Frälsningsarméns takspira upp. Frälsningsarmén köpte emellertid inte fastigheten förrän 1912.

Till vänster om Storgatan har vi närmast oss Selinders och Lundholms affärer, borta liksom alla övriga byggnader på samma sida om gatan. Det ljusa trevåningshuset upptill och till vänster står dock kvar på sin plats vid Amaliagatan.

SKOGSLADAN

En aprildag för några år sedan.

Marken är ännu snötäckt, ett tunt lager ren och vit snö med underliggande skare ger ett idealiskt skidföre.

Tidig morgon och -10°. Jag får god fart i backen ner mot sjön och hamnar rakt in i solskenet. Bländad av ljuset och snön är det bara att åka rakt fram, tids nog märks den brutna iskanten på andra sidan sjön.

Tystnaden och stillheten är en underbar upplevelse, bara de knarrande stavtagen och skidornas skrap, ett ackompanjemang som driver framåt. Tänker på det stora djupet under islagret, här har uppmätts 90 m och i senare tid har med ekolod visats en varierande bottennivå.

Stannar upp och ser ängen vid den gamla och grå fäboden. Åker upp till den branta odlingen. Solen har frätt snötäcket och bildat kristaller ställda på kant. Efterhand rasar allt samman under ett klirrande som av krossat tunt glas.

Björkarnas toppar är vita av rimfrost, i det svaga vinddraget dalar snöns vita frostlöv mot marken. På en sälkvist gungar en fjunig boll, solstrålarna speglas i sess diamanter och skjuter små glimmande blixtar, ett naturens eget miniatyrfyrverkeri.

Framme vid den nu, tyvärr, förfallna lilla fäbodstugan, sköljer minnen över mig från den tid, när fäboden var i bruk. Härifrån kunde på kvällarna ljudande hornstötter höras när husbonden blåste i den trumpetformade tratten, som hörde till separatorn. Trumpetandet avsåg att locka hem korna som betade fritt i markerna, deras hemkomst kunde fördröjas, när något verkligt begärligt bete hittats.

Hornets återklang rullade mellan bergen och höjderna. Det efterföljande ekot kunde lika gärna vara guden Heimdals Gjallarhorn, vilket förebådade världens undergång och Ragnarök.

För paret i fäboden gick dock livet vidare varje sommar, på aftonen blåste mannen i sin lur ovetande om de associationer molltonerna gav. Under tiden väntade hustrun på de mjölstinna korna och att få tillbaka den viktiga delen till separatorn.

I granen intill fäbodstugan jamar en lavskrika, sedan är allt tyst och stilla igen.

Passerar ännu en fäbod, denna är rödmålad och i gott skick. Framme vid de brant stupande hållarna sticker skären upp ur isen på grund av vinterns vattenavtappning. Lavar och mossor bildar ett färgrikt konstverk, en abstrakt tavla utställd att beses och begrundas.

Långt inne i viken med ännu en fäbod, nu sommarställe, finns den täta och gamla granskogen. I den täta granen med sitt hakskägg och sina tomma kvisthåll, anas gloende ögon spanande mot intrång; Åker ändå vidare trots dess tysta hot.

Här är hackspettarnas miljö. Ett avlägset hamrande tystnar, när skidornas fras varnar om annalkande. Solen har bleknat bakom ett tunt dis, just då hörs en pärlugglas skällande. Märkligt att höra den ännu, ty redan i februari börjar denna lilla trolliknande varelse sitt lockläte. Nu har den möjligen blivit oroad i häckningstiden och behöver markera sina gränser. Långt tillbaka kallades pärlugglan för "vättehund" och betraktades som ett skogsväsen. Den antogs vara vättarnas hund, vilket är naturligt med tanke på dess läte. För mig får den - och vättarna likaså - gärna fortsätta att vara samma mystiska väsen än idag.

Åker över en odling med en rätt stor lada på, skidar därefter utför med en väldig fart, hinner knappt väja för träd och buskar. Plötsligt blir det tvärstopp rakt mot en tät skogsdunge. Där inne står en vilkoja, tror jag. Tar av skidorna och tränger mig in för att undersöka närmare. Men den är något mycket finare. En liten skogslada för slätter av myr och örter, som här fick tak över huvudet tills det vid behov hämtades, kanske på en släde när skaren var lika hård som idag. Därinne ligger ännu två räfsor med träpinnarna kvar i sina kammar.

I min jaktficka finns ett litet måttband, anteckningsbok och penna, något som jag funnit behövt många gånger. Jag mäter upp skogsladan 350 x 350 cm, höjd upp tillnock 250 cm, och den är byggd av rundvirke, som varierar mellan 10 och 20 cm:s diameter. På ena gaveln finns en öppning, 140 x 140 cm. Inuti står en grind som tjänstgjort som dörr, och är gjord av täljda sidstycken, sammanfogade med nio runda käppar.

Väggarnas stockar ligger glest, då dessa har bara en liten fördjupning i hörnen, där de placerats på varandra. På golvet ligger runda stockar med ca 10 cm:s diameter. Taket har fyra st. längsgående stockar på varje halva, med bräder och spån, möjligen även näver.

Jag fotograferar klenoden och lägger märke till några inristade årtal: 1820 (?), 1861 och 1893. Med de årtalen bör ladans ålder vara omkring 150 år!!

Ingvar Rislund

STRÖMS SOCKEN 1645

I Riksarkivet finns ett dokument, som visar Jämtland och dess vuxna befolkning i augusti 1645, dvs. omedelbart före det danska överlämnandet av landskapet till svenskarna den 31 oktober. Det återger Jämtlands befolkning tingslag för tingslag och ger en överblick av bönderna, deras hustrur, vuxna barn, tjänstefolk och husfolk (inneboende), som den danska kronan upp- fattade läget. Anledningen var den huvudskatt för varje vuxen person, som skulle betalas.1)

Alla över 15 år skulle betala. Noggranna bestämmelser ges för olika personer beroende på samhällsställning. För de flesta i Jämtlands socknar gällde åtta skilling för var och en. Tjänstefolket skulle betala ur egen ficka, om husbonden inte ville hjälpa till för att sedan dra av på lönen. Så löd bestämmelserna för denna skatt på varje huvud, därav namnet huvudskatt. (Corpus constitutionem Daniae, Förordningar, recesser og andre kongelige breve...1558-1660. Udg. ved V.A. Secher... bd 5, s. 459 f.)

Dokumentet ger därmed en tidigare okänd kunskap om varje hushåll och dess storlek i Ström vid denna tid. Vi får inte bara som i tidigare dokument från denna tid gården och bonden och i vissa fall som 1623 drängar o.dyl., utan också hustrur och hemmavarande barn över 15 år liksom tjänstefolket och de andra, som bodde på gården som husfolk. Ofta var dessa äldre och sjuka personer. Jag har jämfört med andra förteckningar över Ström både från den danska tiden och omedelbart efter övergången till Sverige. De ger klart besked om att den följande förteckningen visar situationen i augusti 1645. Men jämförelsen visar också, att förändringar uppstod efter övergången, ofta beroende på att en son efterträtt sin fader som gårdsinnehavare. I åtminstone ett fall framkommer det, att en av sönerna inte finns med i den danska förteckningen trots att han vid det svenska övertagandet uppges som gårdsinnehavare och bonde. Det gäller gården Näset, där Erik Nilsson, den nye bonden efter den avlidne fadern Nils Eriksson, inte tas upp. Orsaken kan vara den, att Erik Nilsson i augusti tjänstgjorde i den dansk-norska armén. Inga utskrivna knektar tas nämligen upp i förordningen.

Vid återgivningen av texten för Ströms socken har jag valt att försvenska den danske eller norske skrivarens språk, endast förnamnen har oftast behållits oförändrade. Sammansättningen i kvinnonamnen med dotter återges med enbart d., exempelvis Joensd.

STRÖMS SOCKEN 1645

Bönder och deras hustrur	Deras barn	Tjänstefolk	Husfolk
TULLESÅS			
Jörgen (Svensson)		Erik Pavelsson	Ludtze(Lucia)
Karin Eriksd(otter)		Karine Olsd.	Pedersd.
		Gunild Danielsd.	

Peder Joensson   Murette   Anne Pedersd.
Karine Pedersd.   Gunild Pedersd.

Gabriel (Eriksson)   Ingierd Andersd.
Anne Svensd.

Jens Olsson   Oluf Jönsson
Ingierd Olsd.   Karin Jönsd.

Anders Pålsson   Kierstin Pålssd.   Karin
Böre Jönsd.   Pedersd.

Seborig änka   Jens Danielsson
(efter Daniel   Kiersten Danielsd.
Jönsson)

Anders Joensson   Peder Danielsson
Gundborig Zefredsd. Berette Danielsd.
(efter Daniel   Merette Danielsd.
Jönsson)

ON

Joens Jönsson   Kiersten Persd.
Kiersten Persd.   Merette Pedersd.
Nils Jönsson   Jens Joensson

Maren änka   Jörgen Andersson   Martin
(efter Anders Mar-   Andersson
tinsson)   Anne Olsd.
Nils
Andersson
Merette Olsd.

Anne änka   Peder Svenssonn   Ellen
(efter Anders Olsen   Ingeborig Jönsd.   Månsd.
Murette Jönsd.   Erik
Andersson
Merette
Andersd.

Oluf Jönsson   Erik Olsson
Ingeborig Eriksd.   Peder Olsson
Ingeborig Olsd.
Zeborig Olsd.
Bendigt Olsd.
Karen Olsd.

Ingebrigt (Eriksson) Peder
Zeborig Simonsd.   Karen

ESPNAS

Joens Jönsson
Merette Jörgensd.

Oluff Pedersson   Peder

Gulle Persd.

STRAND

Siffuer Pedersson

Olle
Anna Olsd.

Michel Håkansson
Sidszell Danielsd.

Jens Michelssonn
Gulle Andersd.

Michel
Ingjere
Kiersten
Anne

BREDGARD

Nils Andersson
Gunild Hemingsd.

Chrestopher Jönsson
Gunild Pålstd.
Sidszell Olsd.

NASET

Marette änka
efter Nils
Eriksson

Jens Nilsson
Lauridtz Nilsson

Erik Svensson
Ingjerd Olsd.
Karen Joensd.

GARDE

Peder Michelsson
Merette Persd.

Peder

Michel Jönsson
Karen Jönsd.

Thord Jönsson

Peder Andersson
Kiersten Andersd.

Merette
Merette (!)
Olle

Karin Matsd.

Nils Andersson

Maren
Giertrud

Bergette Nilsd.

Joan Pedersson
Ingri Pedersd.

Gulle

Ragjerd änka
efter Nils
Helleson

Gregers Nilsson
Marette Nilsd.
Olle Nilsson

Sefred Olsson

Berette Olsd. Marritte
Sefredsstd.
Gunild Jönsd.

BERGET

Joan Pedersson
Ingeborig Eriksd.

Giertrud

JONSGARD

Peder Eriksson

Gunild Olsd. Merette Thordsd.

Sara Pedersd.

Carl Olsson
Marette Andersd.

Giertrud Svensd. Ragierd
Karine Svensd. Zefredsd.
Zefred Joensson

VALLEN

Siffuer Pedersson Joen
Sigri Eriksd. Erik

Giertrud Brodesd.

Anders Andersson Rangnild
Berette Goutsd.

RISSELAS

Thord (Jörgensson)
Merette Siffuersd.

Angnis Siffuersd. Berette
Thorsd.
Meritte
Mortensd.

Peder Eriksson
Merette Hellesd.

Suen
Anna Suensd.

Olle Olsson Merette
Berette Joensd. Olsd.
Merette Persd.

KYRKBYN

Michel Hakensson
Ellen Matsd.

Suen Olsson Kiersten
Karen Nilsd.

Abraham
Carlsson

-----
1) "Register och Mandtall paa Kong: May:ts paabudne Hoffuidt Skatt eller Löpgelitt Som Er Annammitt och Oppebaaridt wdj Jempteland, Efter Kongl: May:ts Naadigste Deromb Wdgangene Skatthebreff, Och dette Registers Widere Indhold och For Claringh, Wdj Augusty: Maanidtt Anno 1645 etc." lyder utanskriften på det nästan 110 sidor långa aktstycket. Hammerdals tingslag återfinns på s. 100-107 och Ströms socken på s. 105-107. Aktstycket ligger i Riksarkivet, Stockholm, Landskapshandlingar, Från Norska riksarkivet överlämnade räkenskaper och handlingar, vol. 23, fasc. 7. En avskrift finns i Landsarkivet, Östersund, Avskriftssamlingen, vol. 2, Mantalslängder 1645.

Sven Lundkvist
riksarkivarie
1979-1991

Klass 3 läsåret 1932-33 vid Ulriksfors skola. Eleverna är från vänster:

Första raden: Åke Nilsson, Johan Garneij, Nisse Nilsson, Adolf Unander, Ruben Rönnerberg, ?

Andra raden: Mary Öhman, Elsa Sjölund, Maj-Britt Thörnlund, Gertrud Lundh, Evy Karlström, Anna-Greta Brask, Karin Rydström, Birgit Sandqvist, Greta Hällström.

Tredje raden: Bengt Månsson, Ivan Holmqvist, Agaton Westerlund, Kalle Persson, Åke Andersson, Bruno Svensson, Per Albin Persson.

Fjärde raden: Lydia Bergman och Britta Olsson. Lärare L. Rudström.

Kortet har vi fått låna av Britta Olsson-Telenius, och Maj-Britt Thörnlund-Sandström har gett oss namnen.

Mellanraden:

Karl Stafrén, Stina Linde, Per Svensson, Mary Berg, Vega Fors, Märta Olsson.

Längst bak:

Läraren Anders Ronne, Rut Nyman, ?, Nisse Svensson.

Margareta Ronne-Sverredal har lånat oss fotografiet, och Rut Nyman har hjälp till med namn.

Klass 5-6 vid Näsavikens folkskola läsåret 1932-1933

Längst fram och från vänster: Bror Svedberg, Verner Sandström, Bertil Karlsson och Sune Danielsson.

STRÖMSBOKEN 1996 - VÅR LOKALA HISTORIEBOK - KOSTAR FÖR MEDLEM
95:- + PORTO. TIDIGARE ÅRGÅNGAR KOSTAR 40:-kr/ex. HELA SERIEN
KOSTAR 600:- kronor.

BAKSTUGAN
100:- per hel
och 65:- per halv
dag.
Tel. 0670/611232

LOTTERIET
och
LOPPMARKNADEN
är tacksamma för
alla slags gåvor!

PAUL SAHLINS
STRÖMSBONAD
PÅ VÄV
TILL SALU
550:-
Lager begränsat.

FRIVILLIGARBETARE!
Vi hoppas att Ni
ställer upp även
denna sommar.
Ni behövs!

HEMBYGDSFONDEN
REKOMMENDERAS
I
Glädje och Sorg
Postgiro 24330-3

VÄRVA
MEDLEMMAR
till
HEMBYGDSFÖRENINGEN
Årsavgift 75:-

SLÄKTBÖCKERNA från 1944-1972 om Ströms byar och gårdar 25 kr/ex.

SMÅSKRIFTER: TUNNBRÖDSBAKNING 30:-, STRÖMS VATTEN OCH UTLOPP OCH
GAMLA RAMSELEVÄGEN 30:-, GAMMELLANDSVÄGEN STRÖM-LIT 30:-,

KAFÉ TOMTEN 25/ex., STRÖM I FÖRVANDLING 25/ex., MINNESSKRIFT OM
Hj. Str. 10:- VYKORT 10:- och 5:-.

KANSLIET ÄR ÖPPET MÅNDAG-FREDAG 08-12, SOMMARTID 15/6-15/8 10-14.

Det är så roligt att leva, för då får en se hur det går

(Johan Axel Gustaf Acke - Jag)
1859-1924

Ströms hembygdsförening

Box 108

655 12 STRÖMSUNN